Utrecht University Library
Partner in Science
Universiteit Utrecht

Plantarum Belgii confoederati indigenarum spicilegium, quo Dav. Gorteri viri cl. Flora VII provinciarum locupletatur

https://hdl.handle.net/1874/425032

Botanisch Museum en
Herbarium - Utrecht.
Lange Nieuwstraat 106

PLANTARUM BELGII CONFOEDERATI INDIGENARUM SPICILEGIUM.

PLANTARUM
BELGII CONFOEDERATI
INDIGENARUM
SPICILEGIUM,

Quo DAV. GORTERI viri cl. Flora VII. Provinciarum locupletatur,

AUCTORE

STEPHANO JOANNE VAN GEUNS,

MED. ET PHILOS. CAND.

Nemo reprehenſus qui e ſegete ad ſpicilegium reliquit ſtipulam.

CATO de re ruſt. L. I.

HARDERVICI

APUD JOANNEM VAN KASTEEL, 1788.

PATRI

AMANTISSIMO

MATTHIAE VAN GEUNS,

MEDICINÆ DOCTORI, EJUSQUE IN ACADEMIA GELRO-ZUTPHANICA PROFESSORI PRIMARIO, PRAXEOS AUTEM ATQUE OBSTETRICIÆ, NEC NON BOTANICES AC CHEMIÆ ORDINARIO, REIPUBLICÆ GELRO-ZUTPHANICÆ ARCHIATRO, PLURIBUS DENIQUE ERUDITORUM SOCIETATIBUS VARIO NOMINE ADSCRIPTO,

VITÆ SUÆ AC STUDIORUM DUCI FIDELISSIMO,

PRÆCEPTORI OPTIMO,

HOC OPUSCULUM,
ANIMO PIO AC GRATO

AUCTOR
DICAT.

PRÆFATIO.

Septem fere anni effluxere, e quo plantarum patriæ noſtræ indigenarum indicem illum in lucem emiſit David de Gorter, vir cl., quem *Floram* VII *Provinciarum Belgii foederati indigenam* vocavit. Qui liber, natus ex alio quatuordecim annis ante hunc edito, titulo *Floræ Belgicæ*, ejusque *Appendice* & *Supplementis*, curâ ultima cl. Gorteri, accedente etiam ope plurium in patria Botanophilorum, perfectior ſic & caſtigatior prodiit.

Utraque autem hæc Flora vel ideo plenior eſſe credenda eſt in recenſione ſtirpium Gelricarum, maxime vero earum, quæ circa Hardervicum vegetant; tum quod Gorterus ipſe in hac regione

& urbe præcipue vixerit, rei herbariæ operam dederit, eamque, ipſo etiam Linnæo duce, excurſionibus botanicis perfecerit, maxime quando docendi etiam munus dein acceſſiſſet; cujus quidem diligentiæ teſtis eſt particularis hujus regionis plantarum notitia, quam A. 1745., titulo *Floræ Gelro-Zutphanicæ*, edidit, & *Appendice* A. 1757. auxit: tum quoque quod revera Hardervicenus ager Floræ indigenæ divitiis adeo ſpectabilis ſit, ut magis locupletem harum naturæ opum theſaurum in alio hujus regionis, & vel Belgicæ univerſæ, loco vix reperiri poſſe, cenſeamus.

Itaque quum ultimum edita illa, de qua dicere incepi, Gorteri Flora eo fere tempore prodierit, quo ipſe inter Medicinæ tirocinia, fideli Patris mei ductu atque inſtigatione, ad botanica quoque ſtudia animum appuli, eademque, uſu horti noſtri Academici, egregie inſtructi, lubens excolui, his naturæ deliciis captus, non alio duce magis idoneo, quam

Gorteri hoc libro, uti me poſſe credidi, ad inveſtigandas, etiam ipſo natali in ſolo, plantas ſponte apud nos creſcentes.

Eo autem tempore ſuſpicari vix poteram, vel in agro noſtro Harderviceno deprehenſurum me eſſe ſtirpes, quæ acutos illos Gorteri, ne dicam Linnæi, oculos fugiſſent; quamvis viri diligentiſſimi modeſtia ſpem talem, maxime quo ad cryptogamicas plantas, ſemel iterumque aluerit (*). Contigit tamen brevi, ut in unam alteramque plantam incurrerem, in Flora illa VII Provinciarum non notatam; qua quidem obſervatione excitato, plurium detegendi deſiderium continuo augebatur.

Neque juvenilem hunc impetum ſucceſſus retudit. Creſcebat enim indies repertarum ſtirpium, quibus Gorteri catalogus ſuppleri poſſet, numerus, ita ut, quum ad centenarium jam hic acceſſiſſet, animum facile ſubierit cogitatio,

(*) Vid. *Flor. Gelro-Zutph. præf.* pag. penult., item *Flor. Belg. præf.* pag. XIV., & *Flor. VII. Prov. præf.* pag. II.

ſtirpium harum novarum notitiam aliquam in lucem aliquando edendi, & Floram imprimis Gelro-Zutphanicam amplificandi plena ſtirpium omnium, quibus agrum Hardervicenum natura inſtruxit, recenſione. Solus enim hic ager auctarium illud Floræ mihi hactenus ſuggeſſerat, ipſiusque divitias, modo laudatas, tantas porro deprehendi, ut plantarum circa hanc urbem creſcentium numerus mihi pedetentim ultra 800 auctus fuerit, atque inter has vel 250 occurrerint, quarum nullam in Flora Gelro-Zutphanica, ejusve Appendice, (quibus tantum ſtirpes 580 vere indigenæ continentur), mentionem fecerat cel. Gorterus.

Tam eximiam ergo Floræ fœcunditatem, qua dulcis noſtra muſarum ſedes, Hardervicum, ad ſuum imprimis agrum botanophilos allicit, ecquis plena dignam non putaverit enarratione!

Hanc autem dum deinceps forte paraturi ſumus, nunc id prius agendum duximus, ut ſpicilegio hoc illas tantum of-

ferremus plantas, quæ a Gortero, inter plantas ſeptem patriæ univerſæ regionum indigenas, non fuere commemoratæ. Quo titulo igitur nunc 150 recenſemus plantarum ſpecies, quibus Gorteri illa ultima Flora ditetur & ſuppleatur.

Scilicet, poſt primas illas meas in agro Harderviceno excurſiones botanicas, in aliis quoque pluribus, & Gelriæ & aliarum provinciarum, locis, plantas indigenas dein inveſtigandi, ultraque etiam a Gortero omiſſas reperiundi, occaſio non defuit.

Neque defuere aliena ad hanc meſſem alteram ſubſidia; quo loco mihi inprimis laudandus eſt cl. Frid. Ehrhart, Botanicus regius Hannoveranus, oculatiſſimus plantarum, præcipue minorum & obſcurarum, ſcrutator (*), idemque indo-

(*) Teſtari hoc poſſunt tum bene multæ, quas detexit, novæ plantarum ſpecies, a Linnæo fil. & Hedwigio operibus ſuis inſertæ, tum varia ipſius viri cl. opuscula, inter quæ *Phytophylacem Luneburgenſem*, & *Collectanea ad Hiſtoriam naturalem* (*Beiträge zur naturkunde*), quorum jam tria volumina prodierunt, ſufficiat nominaſſe.

lis ingenuæ candore, ac morum vitæque ſimplicitate venerabilis. Hic enim vir eximius, quando, aliquot abhinc annis, iter ſuum botanicum pedeſtre ad quasdam etiam Belgii regiones extendiſſet, hortumque noſtrum & noſtras oras diligenter viſitaret, in Patris mei amicitiam venit, mihique adeo ducem ſe & comitem facilis dedit, quocum agros noſtros et ſuburbia perquireret. Quo factum eſt, ut et primus ille meus botanices amor ultra exarſerit, et ipſe, quod gratus commemoro, ad examen cryptogamicarum aliarumque cognitu difficiliorum plantarum, in quibus *Gorteri* opera plurimum deficit, aptior evaſerim. Ehrhartus igitur, quum, in ipſo hoc itinere, plures a Gortero omiſſas plantas in Belgio inveniſſet, brevem earum enumerationem dein in *Promptuario Hannoverano* dedit (*), noſtratibus tamen vix notam. Hanc itaque opuſculo noſtro inſeruimus, prouti laudata a nobis Ehrhar-

(*) *Hannoveriſches Magazin* 1783, 12-18 *ſtück*.

ti auctoritas, plantas illas, quae ab ipſo repertæ ſunt, indicat.

Secutus fui in hoc libello ordinem atque rationem Floræ Gorterianæ, ut ipſi meſſi ſpicilegium eo melius accommodarem. Plantas igitur meas diſpoſui ad methodum Linnæi, & hujus viri ſummi characteres ſpecificos, ſubinde tamen ad naturæ obſervationem mutatos, ſingulis adſcripſi ex ultima, quam ill. Murray curavit, *Syſtematis Vegetabilium* editione. Plura quidem variorum auctorum ſynonyma Linnæano nomini & characteri, Gorteri exemplo, addere, facile profecto fuiſſet: ſed ratum habui his libelli molem non augere. Dum enim tironibus talia ſynonyma majorem fere parere confuſionem ſolent, quam veram illuſtrationem, rei herbariæ periti hæc facili opera, ſi tanti rem faciant, ex *Syſtemate Plantarum* Linnæi a Cl. Reichard edito, quod omnium teritur manibus, eruere poterunt. Illis vero ſtirpibus, quas recentiſſimorum auctorum induſtria ab eo tempore detexit vel extricavit, præ-

fixo aſteriſci ſigno diſtinctis, nomina impoſui & characteres auctorum illorum, qui primi illas Linnæana methodo definiverunt; atque his ſolis, quum in *Syſtemate Plantarum* non reperiantur, ſelecta quoque aliorum botanicorum ſynonyma addenda eſſe duxi. Quia denique una etiam alteraque plantæ ſpecies hic a nobis poſita ſit, quas fruſtra tum apud Linnæum, tum apud alios auctores botanicos quaeſivimus, has ipſi definire pro virili debuimus.

Quod ſupereſt, *quæ huic opuſculo deſunt ſuppleat ætas, & ſi quæ dicta ſunt juveniliter, pro indole accipiantur* (*).

Dab. Hardervici, Id. Sept.
MDCCLXXXVIII.

(*) Quintilianus *Inſt. Orat. L.* XII.

* * *
* *
*

PLANTARUM
BELGII CONFOEDERATI
INDIGENARUM
SPICILEGIUM.

EX CLASSE II.

DIANDRIA.

MONOGYNIA.

1. VERONICA floribus ſolitariis, foliis digitato partitis, pedunculis calyce brevioribus. *Linn. Syſt. vegetab.* gen. 25. ſpec. 36. *verna.*

Op zaailanden aan de Zandſteeg en elders by Harderwyk.

EX CLASSE III

TRIANDRIA.

MONOGYNIA.

fuſcus. 2. SCHOENUS culmo (ſubtriquetro) folioſo, ſpiculis ſubfaſciculatis, foliis filiformibus canaliculatis. *Syſt. veg.* 65. 5.

By Hengelo *en* Venbrug *in* Overyſſel (Ehrhart).
Op veenachtige lage heide-velden by Harderwyk.

Diſtincta omnino videtur ſpecies a ſequente, quacum tamen conjunxit Hudſonus. Bene illam nuperius deſcripſit Roth in *Beiträge zur Botanik II th. ſ.* 125.

albus. 3. SCHOENUS culmo ſubtriquetro folioſo, floribus faſciculatis, foliis ſetaceis. *Syſt. veg.* 65. 13.

Tuſſchen Zwol *en de* kleine Haar, *en tuſſchen* Hardenberg *en* Venbrug *in* Overyſſel (Ehrhart).
Op dezelfde gronden en plaatſen, als de voorgaande; niet zeldzaam op de lage heidevelden van de Veluwe.

DIGYNIA.

Canarienſis. 4. PHALARIS panicula ſubovata ſpiciformi, glumis carinatis. *Syſt. veg.* 74. 1.

Langs de wegen, aan mesthopen, en op de Stadswallen van Arnhem, Harderwyk, Naarden *en andere plaatſen.*

Hæc utique Floræ indigenæ inſerenda eſt, niſi velimus etiam *Ilicem Aquifolium*, *Linum uſitatiſſimum*, *Galanthum nivalem*, *Prunum domeſticam*, ipſum *Erigeron canadenſe*, ſimilesque ſtirpes, exoticas quondam, nunc vero civitatis jure donatas, excludere.

5. PANICUM ſpica tereti, involucellis unifloris fasciculato piloſis, ſeminibus nervoſis. *Syſt. veg.* 76. 5. *viride.*

By Heemze (Ehrhart).
Op zandige bouwlanden by Harderwyk, Putten, *en* Naarden.

Anne hæc eadem planta ac n. 34. *Floræ Gelro-Zutphanicæ p.* 12 & 243? Sic ſuadet ſynonymon C. Bauhini; ſed quare igitur poſtea in ſuis ſcriptis eam omiſerit Gorterus, non perſpicio.
Involucella non biflora. Neque calyx trivalvis.

6. AIRA foliis ſetaceis, vaginis angulatis, floribus ſubſpicatis, floſculis baſi ariſtatis. *Syſt. veg.* 81. 12. *præcox.*
By Hengelo (Ehrhart).
Veel by Harderwyk *op droge zandige plaatſen.*

Ariſta dorſalis contorta! Adeoque Avenæ ſpecies.

*7. POA panicula diffuſa, ſpiculis multifloris linearibus, culmo baſi ſubrepente, ſpicula- *maritima.*

rum glumis obtuſiſſimis. *Pollich hiſt. plantarum in Palatinatu Electorali ſponte naſcentium tom.* I. *p.* 89.

Aan het zee-ſtrand van de Zuider-zee by Nykerk, Harderwyk en Elburg.

Sit ne hoc gramen mera varietas Airæ aquaticæ, an vero diſtincta ſpecies ad Poæ genus referenda, uti Pollichius d. l. & Ehrhartus (*Beiträge zur Naturk.* 1 *band. ſ.* 68.) volunt, nondum certo conſtat. Mihi quidem, qui non ſemel in eodem Airæ aquaticæ, procul a mari creſcentis, ſpecimine, ſpiculas vidi & bifloras, & tri-, quadri-, quinque-, imo ſex-floras, prior ſententia probabilior videtur.

Poa maritima Rainvillii, quam cl. de Gorter (*Flor. VII. prov. n.* 87.) deſcribit, multis modis, non tamen omnibus, cum noſtra planta congruit. Doleo hujus ſpecimen, quod dubium ſolvere poſſet, non ſupereſſe in horto ſicco Gorteriano, cujus copiam Academiæ huic nuper fecit cl. viri vidua.

rubra. 8. FESTUCA panicula ſecunda ſcabra, ſpiculis ariſtatis, floſculo ultimo mutico, culmo ſemitereti. *Syſt. veg.* 88. 3.

Op droge zandige plaatſen langs de wegen by Harderwyk.

maritimum. *9. HORDEUM floſculis lateralibus (maſculis &) ſpuriis ariſtatis, involucris (omnibus) ſcabris. *Oeder in explic. tab.* 630 *ſue*

Floræ Danicæ, *Roth Beiträge zur Botanik* II *th. ſ.* 97.

Gramen ſpicatum ſecalinum maritimum minus. *Tournef. Inſt. rei herb. t.* I. *p.* 518, *Scheuchzer Agroſtogr. p.* 18. *n.* 4.

Gramen ſecalinum paluſtre & maritimum. *Rai Catal. plant. Angl. p.* 152., *Synopſ. method. ſtirp. Britann. p.* 242., *Hiſt. plant. vol.* II. *p.* 1258.

Veel op de hooilanden aan het zee-ſtrand tusſchen Harderwyk *en* Nykerk.

„ Invenitur menſe Majo & Junio in maritimis Belgii ", Scheuchzer l. c.

Recte jam Raius l. l. dixit, differre ab Hordeo ſpurio, i. e. *murino*, quod culmus ſit procerior & gracilior, ariſtæ breviores. Idem confirmant icon præclara Oederi, & diſtinctionis notæ a Rothio d. l. exhibitæ; antherarum tamen quod ille delineat, hic deſcribit, diſcrimen, nullum obſervare potui. Neque omnes floſculi laterales ſpurii & inanes ſunt, uti iidem volunt, ſed illi tantum qui ſuperiorem ſpicæ partem tenent.

Non commemoratur a Linnæo, uti recte dixerunt ill. Hallerus *in Append. I. ad Scheuchz. Agroſtogr. p.* 4., & Rothius d. l. Quam enim huc pertinere contendit Ehrhartus (*Beitr. zur Naturkunde III b. ſ.* 155.), varietas β Hordei murini Linn., referenda eſt ad *Hordeum ſecalinum* Schreberi.

*10. HORDEUM floſculis lateralibus masculis (& ſpuriis) ariſtatis, involucris ſeta- *ſecalinum.*

ceis ſcabris. *Schreber ſpicileg. Floræ Lipſ. p.* 148.

Hordeum murinum β. *Linn. Fl. Suec. ed.* 2. *n.* 113., *Spec. plant. t.* 1. *p.* 126.

Gramen ſpicatum ſecalinum minus. *Tourneſ. d. l., Scheuchz. Agroſtogr. p.* 17. *n.* 3., *Vaillant. Botan. Pariſ. p.* 83. *tab.* 17. *f.* 6.

Hordeum ſpicis diſtichis, folliculo brevi, glumis calycinis ariſtatis. *Haller Hiſt. ſtirp. Helv.* n. 1538.

An Hordeum murinum microſtachyon *Ehrharti? Conf. Hannov. Magaz.* 1780. 14 *ſtück.*

Op Doreweerd *in* Gelderland.

Simillimum præcedenti gramen; neque ſpecie ab eo differre, mihi, cui utriusque plantæ plurima ſpecimina colligere & conferre licuit, videtur. Separat tamen Scheuchzerus, quem Hallerus (*l. c. & Append. ad Scheuchz. Agroſt. p.* 4.) ſequitur. Hic vero non conſpexiſſe videtur Hordeum maritimum; ille ſæpiſſime, ſpecierum nomine, varietates deſcribit.

TRIGYNIA.

umbellatum. 11. HOLOSTEUM floribus umbellatis. *Syſt. veg.* 104. 4.

Niet zeldzaam in 't voorjaar op zandige bouwlanden by Harderwyk.

In noſtris ſpeciminibus vidimus ſtamina 3 vel 5,

nec 4, ſtylos ſemper 3, petala inæqualiter tridentata, pedunculos 6-12. Alium harum partium numerum & figuram obſervarunt Loeſling, Linnaeus, Heiſter, Pollich, Leers, alii.

EX CLASSE IV

TETRANDRIA.

MONOGYNIA.

12. Galium foliis ſenis obovatis obtuſis, caule ramoſiſſimo procumbente *Syſt. veg.* 125. 8. *ſaxatile.*

Aan droge wallen by Harderwyk (Ehrhart).

DIGYNIA.

13. Cuscuta floribus ſeſſilibus quinqueſidis, bracteis obvallatis. *Syſt. veg.* 170. 2. *Epithymum.*

Vry gemeen op de heide-velden van de Veluwe, Gooiland, Utrecht *en* Friesland, *om de heide-ſtruiken geſlingerd, of over dezelve uitgeſpreid.*

Gorterus noſter hanc non diſtinxiſſe videtur a vulgari C. europæa. Conf. loca natalia hujus, quæ deſcribit *Floræ VII. prov. n.* 153. Meeſius itidem utramque confudit; vid. *Flor. Friſ.* n. 71.
Flores pentandri.

TETRAGYNIA.

grami-neum. 14. POTAMOGETON foliis lineari-lanceolatis alternis ſeſſilibus ſtipulâ anguſtioribus. *Syſt. veg.* 174. 10.

Tuſſchen Hardenberg *en* Venbrug, *en by* Heemze (Ehrhart).

marinum. 15. POTAMOGETON foliis linearibus alternis diſtinctis inferne vaginantibus. *Syſt. veg.* 174. 11.

Te Harderwyk *in de Stadsgraft by de Zee.*

EX CLASSE V

PENTANDRIA.

MONOGYNIA.

Belladon-na. 16. ATROPA caule herbaceo, foliis ovatis integris. *Syſt. veg.* 249. 2.

Raram cæterum hanc, quod minime dolemus, neque antea in Belgio repertam, ſtirpem, in tractu tamen Oldamptino Provinciæ Groninganæ non deeſſe, ſingulari caſu detectum fuit. Conf. cl. S. J. Brugmans *Diſſert. de plantis inutil. & venenatis pratorum p.* 30.

DIGYNIA.

Amarel-la. 17. GENTIANA corollis quinquefidis hypocra-

teriformibus, fauce barbatis. *Syſt. veg.* 322. 33.

In de duinen by Scheveningen *en* 's Gravenhage (Ehrhart).

18. GENTIANA corollis quadrifidis imberbibus, caule dichotomo filiformi. *Syſt. veg.* 322. 38. *filiformis.*

Op lage heide-gronden op de Veluwe, *onder andere kleine planten, als* Scirpus ſetaceus, Linum Radiola, Blaſia, Anthoceros *en diergelyken, als by* Harderwyk *aan 't eind van de hoge Sypel en Zandſteeg, en by* Vanenburg.
Tusſchen Poppen *en* Hengelo, *en tusſchen* Zwolle *en de* kleine Haar (Ehrhart).

Flores ſemper tetrandri monogyni.

19. SIUM foliis pinnatis, umbellis axillaribus pedunculatis, involucro univerſali pinnatifido. *Syſt. veg.* 348. 2. *anguſtifolium.*

In verſcheide ſlooten en beeken by Harderwyk, *als aan het eind van de hooge Sypel, in* Tonſel *en aan de* Nykerker *weg.*

Eſt *Sium nodiflorum* a Gortero in Flora VII. Prov. recenſitum; quod non tantum ex loco natali, ibi commemorato, diu ſuſpicatus fueram, ſed quod ex ipſo viri cl. horto ſicco manifeſtum eſt, ubi, nomine Sii nodiflori, Sium anguſtifolium aſſervatur. Non rarus eſt inter Botanicos hic error,

quum etiam Hallerus (*Hiſt. ſtirp. Helv. n.* 778), Weigelius (*Obſerv. botan. p.* 26.), Retzius (*Obſerv. botan. faſc.* I. *p.* 16.), & Oederus (*Flor. Dan. tab.* 247.) Sium noſtrum anguſtifolium vocent nodiflorum.

graveolens. 20. ANETHUM fructibus compreſſis. *Syſt. veg.* 364. 1.

By Zutphen (de Gorter *Flora Zutphanica p.* 21.).

An vere indigena?

EX CLASSE VI

HEXANDRIA.

MONOGYNIA.

multiflora. 21. CONVALLARIA foliis alternis amplexicaulibus, caule tereti, pedunculis multifloris. *Syſt. veg.* 425. 7.

By Harderwyk *op ſchaduwachtige plaatſen in de boſchen.*
By Heemze (Ehrhart). *By* Overveen *in de duinen* (Loosjes *Flora Harlemica n.* 82., quem tamen locum Gorterus, adſignat C. Polygonato.)

Attenta partium & attributorum in loco natali inſpectio omnino comprobare videtur, hanc ſpecie non diſtinctam eſſe a Convallaria Polygonato. Eadem antea Linnæo ſtetit ſententia. „ Varie-

„ tates, ” inquit, „ hæ ſatis manifeſtæ & evi„ dentes ſunt; ſpecie tamen non diſtinctas eſſe, „ docuit attenta inſpectio partium & attributo„ rum in loco natali. Diſtinguat itaque eas, „ qui velit; ego convictus ſum, quod ſpecie di„ ſtingui non debeant, licet pedunculi in aliis „ uniflori, in aliis multiflori ſint. ” Vid. *Hort. Cliffort. p.* 125. Miror igitur, deinde ſententiam mutaſſe virum ill.

*22. JUNCUS annuus, culmo ramoſo paniculato, floribus ſolitariis ſeſſilibus, petalis ovato oblongis, capſula ſubgloboſa. *Linn. fil. Supplem. plantar. p.* 208. *Tenageia.*
Juncus foliatus minor, floribus per ramum ſparſis. *Vaillant. Botan. Pariſ. p.* 109. *tab.* 20. *f.* 1.

By Delden *en* Hengelo (Ehrhart).

Novam hanc ſpeciem primus deſcripſit, & cl. Linnæo ſuppeditavit Ehrhartus. Mirari autem hac occaſione ſubit, ill. Murraium novæ ſuæ Syſtematis vegetabilium editioni, neque hanc inſeruiſſe plantam, neque plurimas alias, quas a cl. Ehrhart, ſibi indicatas, Supplemento plantarum inferere nullus dubitaverat Linnæus filius.

*23. JUNCUS culmo nudo filiformi, foliis ſetaceis erectis, capitulis terminali lateralique ſubfolioſis. *tenellus.*

Op vogtige plaatſen op de heide-velden by Harderwyk.

Diverſa a Linnæanis Junci ſpeciebus. Proxime autem ad noſtram accedunt:

Juncus caule brachiato, foliis ſetaceis, floribus faſciculatis ad ramos ſeſſilibus. *Hall. hiſt. ſtirp. Helv. n.* 1320. Sed culmus noſtræ ſimplex eſt, non brachiatus.

Juncus (*capitatus*) foliis ſetaceis, capitulis terminali alarique ſubfolioſis, petalis acutis integris, pericarpio æqualibus. *Weigel Obſerv. botan. p.* 28. — Sed non ſemper adeſt capitulum alare, magisque accedit ad Juncum ſquarroſum quam ad bufonium; neque icon *tab.* 2. *f.* 5. noſtræ ſatis reſpondet.

Juncus (*ericetorum*) culmo nudo filiformi, foliis linearibus canaliculatis, capitulo ſubrotundo ſeſſili terminali triphyllo. *Pollich hiſt. plant. palat. n.* 350. Sed noſtra non ſemper unicum habet capitulum terminale, neque occurrit in pratis ſiccis ſabuloſis.

nemoroſus. *24. JUNCUS foliis planis piloſis, floribus faſciculatis. *Pollich d. l. n.* 350.

Juncus planifolius umbellatus, petalis aequalibus. *Haller hiſt. ſtirp. Helv. t. II. n.* 1327.

Gramen hirſutum anguſtifolium majus. *C. Bauh. Pin. p.* 7, *Scheuchz. Agroſtogr. p.* 318.

In het Puttenſche *en* Spulder *bosch op de* Veluwe.

Sitne hæc vere diſtincta ſpecies, an vero varietas Junci piloſi, dubitaverim.

TRIGYNIA.

*25 Rumex floribus hermaphroditis, valvulis linearibus obtuſis integerrimis graniſeris, verticillis remotis, ramis patentibus, foliis inferioribus cordato lanceolatis. *Linn. fil. Suppl. Plant. p.* 212. *Nemolapathum.*

Rumex (glomeratus) floribus hermaphroditis, ad alas foliorum conglomeratis, foliis lanceolatis integerrimis. *Boehmer Flor. Lipſ. p.* 240. *n.* 576. *& Schreber conſpect. floræ Lipſ.*

Rumex conglomeratus. *Leers Flor. Herborn. n.* 275. *& Murray prodr. deſign. ſtirp. Götting. p.* 52. Nullam tamen vir ill. ejus mentionem facit in Syſt. vegetab.

An Lapathum Hydrolapathum? *Scopoli flor. Carniol. n.* 442.

Rumex crispus β. *Pollich l. c. n.* 356.

Rumex acutus β. *de Gorter flora* VII. *prov. n.* 323.

Lapathum petiolis lateſcentibus, foliis longe lanceolatis, floribus verticillatis verrucoſis. *Hall. l. c. n.* 1590.

Lapathum minimum. *C. Bauh. pin. p.* 115.

Lapathum acutum minimum. *J. Bauh. hiſt. t. II. p.* 985.

Op verſcheide plaatſen aan de kanten van ſlooten, als by Harderwyk, *en aan de kant van trekvaarten in* Holland.

By Hengelo (Ehrhart).

POLYGYNIA.

natans. 26. ALISMA foliis ovatis obtuſis, pedunculis ſolitariis. *Syſt. veg.* 460. 5.

In ſlooten by Delden *en* Hengelo (Ehrhart).

EX CLASSE VIII

OCTANDRIA.

MONOGYNIA.

multiflora. 27. ERICA antheris muticis exſertis, corollis cylindricis, ſtylis exſertis, foliis quinis, floribus ſparſis. *Syſt. veg.* 484. 71.

By Harderwyk (Linnæus *Flora Belgica*, *in Amœn. Acad. vol. VI. p.* 52.).

TRIGYNIA.

dumetorum. 28. POLYGONUM foliis cordatis, caule volubili lævi, floribus carinato alatis. *Syſt. veg.* 495. 30.

Vry gemeen in Gelderland *aan de heggen der tuinen, en tuſſchen het hakhout.*
Op ſommige plaatſen in Overyſſel (Ehrhart).

Huc pertinet Convolvulum nigrum *Dodon. pempt. p.* 396. quod ſynonymon Gorterus refert ad Polygonum Convolvulum, a quo noſtram ſpeciem

non ſatis diſtinxiſſe v. cl., patet inſuper ex loco natali, quem P. Convolvulo tribuit „ *in heggen*: " atqui in ſepibus hæc non creſcit,

EX CLASSE X

DECANDRIA.

DIGYNIA.

29. CHRYSOSPLENIUM foliis oppoſitis. *Syſt. Veg.* 558. 2. *oppoſitifolium.*

Habitat in Belgio (Linnæus *Syſt. plant. t. II. p.* 308.).

30. DIANTHUS floribus ſolitariis, ſquamis calycinis lanceolatis binis, corollis crenatis. *Syſt. veg.* 565. 10. *deltoides.*

By Zwol (Ehrhart).

TRIGYNIA.

*31. STELLARIA foliis lanceolatis, petalis bipartitis, calycem longitudine æquantibus. *Pollich d. l. n.* 422. *aquatica.*
Alſine foliis lanceolatis, petalis bipartitis, petiolis unifloris. *Haller Helv. n.* 885.

An Alſine folio gramineo anguſtiore, paluſtris. *Dillen. Append. p.* 69., quæ Linnæo varietas eſt Stellariæ gramineæ? Eſt autem S. aquatica vere ab hac diſtincta ſpecies.

Aan het eind van de hoge Sypel, aan de Weibeek, en elders op vogtige plaatſen by Harderwyk.

Tuſchen Hardenberg *en* Venbrug *in* Overyſſel (Ehrhart).

PENTAGYNIA.

reflexum. 32. SEDUM foliis ſubulatis ſparſis baſi ſolutis, inferioribus recurvatis. *Syſt. veg.* 579. 11.

Aan den voet der bergen langs den Rhyn *by de* Doreweerd, *en op de wallen en fortificatien van* Naarden.

Varius petalorum & ſtaminum numerus, ſtyli & capſulæ plerumque 6 - 9, evidenti ſunt argumento, ſeparationem generum Sedi & Sempervivi eſſe mere artificialem, imo ne quidem in ſyſtemate plantarum artificiali bene procedere.

aquaticum. 33. CERASTIUM foliis cordatis ſeſſilibus, floribus ſolitariis, fructibus pendulis. *Syſt. veg.* 585. 13.

By Zandvoort, Muiden, Muiderberg, *aan de* Helder *en op* Texel.

Conf. de Gorter *Flor. Belg. n.* 376, ubi hanc plantam recenſet; omiſit autem iterum in Flora VII. Prov., motus quibusdam, manu Chirurgi Alcmarienſis Timmer ſcriptis, animadverſionibus, quæ tamen parvi ponderis eſſe videntur (Conf. *Flor. VII. Prov. Plant. dub. n.* 1076.); & quidquid de-

mum de illis fit, tum ipſe Ao. 1784. *aan de Helder*, tum Ao. 1782. cl. Ehrhart *by Muiden* genuinum Ceraſtium aquaticum Linn. invenimus.

34. SPERGULA foliis verticillatis, floribus pentandris. *Syſt. veg.* 586. 2. *pentandra.*

Hier en daar by Harderwyk *en* Haarlem.
In Vriesland *onder de gemeene Spurrie* (Meeſe).

EX CLASSE XI

DODECANDRIA.

MONOGYNIA.

35. ASARUM foliis reniformibus obtuſis binis. *Syſt. veg.* 589. 1. *europæum.*

Boerhaavius indigenam eſſe ſignificavit. *Ind. alt. plant. hort. L. B. T. II. p.* 95.
„ Creſcit in umbroſis opacis ſepibus, praeſertim corylaceis, in variis locis Hollandiæ ", Linnæus *Hort. Cliffort. p.* 178.; vid. & *Floram Belg.* in *Amoen. Acad. t. VI. p.* 52.

TRIGYNIA.

*36. EUPHORBIA umbella multifida dichotoma, involucellis ſubcordatis, petalis integris, foliis lineari-lanceolatis ſubimbricatis acutis glaucis. *campeſtris.*

Zeer veel aan den Yſſeldyk *by* Campen, Deventer, Zutphen *en* Voorst.

Proxime ad noſtram accedunt, neque tamen in omnibus conveniunt:

Euphorbia Eſula *Pollichii, t. II. n.* 460.

Euphorbia Paralias *Scopolii, Flor. Carniol. n.* 581.

Euphorbia Cajogala *Ehrharti, Hannov. Magaz.* 1783. 14 *ſtück, Beiträge II. b. ſ.* 102.

Tithymalus foliis linearibus ariſtatis imbricatis, ſtipulis umbellaribus ovato lanceolatis, floralibus cordatis. *Hall. hiſt. ſtirp. Helv. n.* 1055., quod Synon. ad Euph. Paraliam refertur in *Syſt. Plant.*

Eſt fere intermedia ſpecies inter Euphorbiam Eſulam & Paraliam, ab utraque tamen probe diſtinguenda. Creſcunt jam per plures annos hæ tres ſpecies in horto noſtro Academico, neque una in alteram, ſatione aliquoties a me inſtituta, tranſiit.

EX CLASSE XII

ICOSANDRIA.

DIGYNIA.

monogyna. *37. CRATÆGUS foliis ſubtrifidis acutis, floribus monogynis. *Jacquin Flor. Auſtr. vol. III. t.* 292. *f.* 2. *Syſt. veg.* 622. 10.

Op dezelfde plaatſen, als de gemeene Haagdoorn (Cratægus Oxyacantha); *gemeen by* Harderwyk.

Pro nova ſpecie deſcripſit JACQUINUS. Pace tamen viri ill., non differre videtur a C. Oxyacantha, niſi numero ſtylorum; ſed ut in plurimis hujus claſſis arboribus numerum hunc variare, res eſt notiſſima, ſic quoque plura vidi ſpecimina C. Oxyacanthæ floribus trigynis. Anne igitur hæc etiam ad diſtinctam ſpeciem erunt referenda? Sed & vidi in eadem arbore ſæpius flores alios monogynos, alios digynos, adeoque, juxta Jacquinum, duas has ſpecies in eadem ſtirpe conjunctas.

POLYGYNIA.

38. ROSA germinibus globoſis petiolisque aculeatis, aculeis recurvis, foliis ſubtus rubiginoſis. *Syſt. veg.* 631. 2. *rubiginoſa.*

Aan zee-kant by Harderwyk, *op* Doreweerd, *langs de weg tusſchen* Nymegen *en* Arnhem, *by* Velzen, *en elders by* Haarlem.

Roſam Eglanteriam cum noſtra confudiſſe videtur cl. de Gorter (*Flor.* VII *prov. n.* 428.). Idem alii botanici plurimi fecerunt.

39. FRAGARIA caule decumbente, (ſeminibus receptaculo exſucco affixis). *Syſt. veg.* 633. 3. *ſterilis.*

By Harderwyk *in het Ribbenboschje.*

Demonſtrat hæc planta, arte, non naturâ, diſtincta eſſe Fragariæ & Potentillæ genera;

EX CLASSE XIII

POLYANDRIA.

MONOGYNIA.

dubium. 40. PAPAVER capſulis oblongis glabris, caule multifloro, ſetis appreſſis, foliis pinnatifidis inciſis. *Syſt. veg.* 648. 6.

Op zandige bouwlanden en wegen by Arnhem, Harderwyk, Haarlem, Naarden, Noorddorp, Groningen, *en andere plaatſen.*

EX CLASSE XIV

DIDYNAMIA.

GYMNOSPERMIA.

hirſuta. 41. MENTHA floribus capitatis, foliis ovatis ſerratis ſubſeſſilibus pubeſcentibus, ſtaminibus corolla longioribus. *Syſt. veg.* 713. 7.

Habitat in Hollandia (Linnæus *Syſt. plant. t. III. p.* 43.).

* * *
* *
*

EX CLASSE XV

TETRADYNAMIA.

SILICULOSA.

42. MYAGRUM ſiliculis lentiformibus orbiculatis punctato rugoſis. *Syſt. veg.* 796. 8. *paniculatum.*

In de koornlanden by Emaus *buiten* Harderwyk.

SILIQUOSA.

43. ISATIS foliis radicalibus crenatis, caulinis ſagittatis, ſiliculis oblongis. *Syſt. veg.* 824. 1. *tinctoria.*
Weede Belg.

In Holland, *vooral op de duinen* (van Berkhey *Verhand. van de Holl. Maatſch.* VIII *d. bl.* 116.). *In* Noord-Holland (van Hazen *Verh. v. d. Holl. Maatſch.* XIX *d.* 1. *ſt. bl.* 271.). *Op de bouwlanden van* Vriesland (Brugmans *Orat. de plant. indig. accurat. not. max. commend. p.* 36.).

44. CRAMBE foliis cauleque glabris. *Syſt. veg.* 825. 1. *maritima.*

Op het uiterſte der ſtranden van Holland (Dentan *Verhand. van de Holl. Maatſch.* XIX *d.* 3 *ſt. bl.* 31.).

EX CLASSE XVII

DIADELPHIA.

OCTANDRIA.

amara. 45. POLYGALA floribus criſtatis racemoſis, caulibus erectiuſculis, foliis radicalibus obovatis majoribus. *Syſt. veg.* 851. 5.

Op ſchrale gras-landen en lage heide-velden; by Harderwyk *op de Gagel-kampen, en by* Hartskamp *op de* Veluwe.

Equidem conjungendam iterum putaverim cum Polygala vulgari; vidi enim plura ſpecimina inter utramque quaſi ſpeciem media; & Polygalæ vulgaris in horto cultæ folia radicalia latiora fiunt, ita ut vix ab amara dignoſcantur.

DECANDRIA.

ſpinoſa. *46. ONONIS floribus racemoſis ſolitariis, foliis ternatis ſolitariiſque, ramis ſpinoſis. *Murray Syſt. veg.* 862. 2.

Anonis ſpinoſa flore purpureo. *C. Bauh. Pin. p.* 389.

Anonis. *Dodon. Pempt. p.* 743.

Ononis arvenſis *α*, *β*. *Gorter Flor.* VII. *prov. n.* 596.

Veel langs de wegen, dyken en bouwlanden, en op ſchrale weilanden.

A Gortero noſtro, ut olim a Linnæo, refertur ad

Ononidem arvenſem; a qua tamen ſpecie hanc differre, plurimi hodie, & inter hos Murraius quoque, contendunt; num rèctè? dubitare liceat.

47. PISUM petiolis ſupra planiuſculis, caule angulato, ſtipulis ſagittatis, pedunculis multifloris. *Syſt. veg.* 870. 3. *maritimum.*

Creſcit in littoribus Belgii (Linnæus *Hort. Cliffort. p.* 369.).

48. LATHYRUS pedunculis multifloris, cirrhis polyphyllis, ſtipulis lanceolatis. *Syſt. veg.* 872. 20. *paluſtris.*

In de Ooſter-mehen by Harderwyk.

49. TRIFOLIUM ſpicis ovalibus imbricatis, vexillis deflexis perſiſtentibus, caulibus procumbentibus. *Syſt. veg.* 896. 43. *procumbens.*
Rys-klaver Hardervicenis.

Langs het zee-ſtrand by Harderwyk *en* Doornſpyk.

50. TRIFOLIUM ſpicis ſubimbricatis, vexillis deflexis perſiſtentibus, calycibus pedicellatis, caulibus procumbentibus. *Syſt. veg.* 896. 44. *filiforme.*

By Elburg, Bysſelt *en* Oldebroek *op de* Veluwe.

Simile admodum præcedenti, quocum recte, quantum video, junxit ill. Hallerus (*Hiſt. ſtirp. Helv. n.* 364.), qui cæterum augere magis amat, quam imminuere ſpecierum numerum.

EX CLASSE XVIII

POLYADELPHIA.

POLYANDRIA.

montanum. 51. HYPERICUM floribus trigynis, calycibus ſerrato glanduloſis, caule tereti erecto, foliis ovatis glabris. *Syſt. veg.* 902. 29.

Op de bergen langs den Rhyn, *op* Doreweerd.

pulchrum. 52. HYPERICUM floribus trigynis, calycibus ſerrato glanduloſis, caule tereti, foliis amplexicaulibus cordatis glabris. *Syſt. veg.* 902. 35.

In de boſchen van Doreweerd *en* Staverden *op de* Veluwe.

EX CLASSE XIX

SYNGENESIA.

POLYGAMIA ÆQUALIS.

hirtum. 53. LEONTODON calyce toto erecto, foliis dentatis hirtis, ſetis ſimpliciſſimis. *Syſt. veg.* 912. 2.

Langs de wegen en op de gras-landen aan zee-kant by Harderwyk.

POLYGAMIA SUPERFLUA.

54. INULA foliis amplexicaulibus ovatis rugoſis ſubtus tomentoſis, calycum ſquamis ovatis. *Syſt. veg.* 956. 1. *Helenium.*

Op vogtige plaatſen by Almelo.
Creſcit in pratis ſucculentis & humidioribus per Belgium (Linnæus *Hort. Cliffort. p.* 407., *Syſt. plant. vol. III. p.* 824.). Indigenam ſtirpem eſſe, etiam Boerhaavius ſignificavit (*Ind. alt. horti Lugdb. tom. I. p.* 94. *n.* 1.).

55. CHRYSANTHEMUM foliis pinnatis multifidis, caule ramoſo diffuſo. *Syſt. veg.* 966. 10. *inodorum.*

By Harderwyk, Elburg *en* Nykerk *aan de wegen, vooral aan zee-kant.*

EX CLASSE XX

GYNANDRIA.

DIANDRIA.

56. OPHRYS bulbis aggregatis oblongis, caule ſubfolioſo, floribus ſpirali ſecundis, nectarii labio indiviſo crenulato. *Syſt. veg.* 1011. 3. *ſpiralis.*

By Hengelo *in* Overyſſel (Ehrhart).

EX CLASSE XXI

MONOECIA.

TRIANDRIA.

ſilvatica. *57. CAREX ſpicis pendulis, maſcula erecta, fœmineis filiformibus pedunculo brevioribus, capſulis acutis diſtantibus. *Hudſon. Flor. Angl. p.* 353. *n.* 22.
Carex veſicaria β. *Syſt. plant. t. IV. p.* 114. ubi ſynonyma enumerantur.

Op de Gagel-kampen by 's Heeren-loo, *niet verre van* Harderwyk.

Jure hanc a Carice veſicaria diſtinguunt hodie botanici tantum non omnes.

SYNGENESIA.

dioica. *58. BRYONIA foliis palmatis utrimque calloſo ſcabris, floribus dioicis. *Jacquin Flor. Auſtr. vol. II. p.* 59, *Syſt. veg.* 1093. 2.
Bryonia alba. *Pollich Palat. n.* 915, *Leers Herborn. n.* 744, *Hudſon Flor. Angl. ed.* 2. *p.* 337.
Bryonia foliis palmatis utrimque calloſo ſcabris. *Haller. Helv. n.* 547.
Bryonia aspera ſ. alba baccis rubris. *C. Bauh. Pin. p.* 297.
Vitis alba ſive Bryonia. *J. Bauh. Hiſt. v. II. p.* 243.
Bryonia alba. *Dodon. Pempt. p.* 399.

Multis in Belgio locis reperitur (Dodonæus l. c.).

Aan de heggen der tuinen en langs de wegen op ſchaduwachtige plaatſen by Harderwyk.

Ad hanc ſpeciem plura ſynonyma & loca natalia pertinent, a Gortero relata ad Bryoniam albam, a qua noſtram non ſatis diſtinxit vir cl. In *Flora* enim VII. *prov. n.* 801., dicit ſuam plantam monoicam eſſe, & baccas nigras ferre; excitat autem eodem loco *Floram Gelro-Zutph. n.* 536. ubi expreſſe dicit, dioicam eſſe.

En autem genuina Bryoniæ albæ ſynonyma, quæ Gorterianis ſubſtitui queant:

Bryonia alba. *Scopoli Fl. Carn. n.* 1200.

Bryonia nigra. *Dodon Pempt. p.* 395.

Bryonia alba baccis nigris. *C. Bauh. Pin. p.* 297.

Vitis ſ. Bryonia nigris baccis. *J. Bauh. Hiſt. vol.* 2. *p.* 146.

EX CLASSE XXII

DIOECIA.

DIANDRIA.

59. SALIX foliis ſerratis glabris, floribus triandris. *Syſt. veg.* 1098. 2. *triandra.*

By Hengelo (Ehrhart).

60. SALIX foliis integerrimis utrinque villoſis obovatis appendiculatis. *Syſt. veg.* 1098. 22. *aurita.*

By Hengelo (Ehrhart).

incubacea. 61. SALIX foliis integerrimis lanceolatis ſubtus villoſis nitidis, ſtipulis ovatis acutis. *Syſt. veg.* 1098. 26.

By Oldebroek *op de* Veluwe (Ehrhart).

repens. 62. SALIX foliis integerrimis lanceolatis utrinque nudiuſculis, caule repente. *Syſt. veg.* 1098. 27.

Aan het eind van de hoge Sypel, en elders op zandige vogtige plaatſen by Harderwyk.

EX CLASSE XXIV

CRYPTOGAMIA.

MUSCI.

ſubulatum. 63. PHASCUM (caulescens), foliis (lineari-) ſetaceis patulis. *Syſt. veg.* 1189. 3.

Op de bouwlanden in het voorjaar by Harderwyk.

Neque ipſa planta acaulis, neque capſula ſeſſilis eſt. —In unico ſurculo non ramoſo binas ſemel vidi capſulas.

muticum. *64. PHASCUM acaule, foliis ovatis muticis concavis conniventibus. *Schreber de Phaſco*

obſſ. p. 8. *tab. I. fig.* 11, 12., *Spicileg. flor. Lipſ. p.* 72. *n.* 779., *Weber Spicil. flor. Götting. p.* 126. *n.* 195.
Phascum acaulon β. *Linn. Syſt. pl. v. IV. p.* 450, *Hudſon Fl. Angl. p.* 396, *Weis Pl. cryptogam. floræ Götting. p.* 267.
Dillen. Hiſt. muſc. XXXII. 12.

By het vorige, en by het Phascum acaulon.

Linnæus pro varietate habuit ſui Phaſci acauli. Diſtinxerunt vero Dillenium ſecuti, Schreberus, Weberus, Hedwigius. Hactenus Linnæi magis placeret ſententia; quod enim Ph. muticum ſit acaule, cuspidatum vero (i. e. acaulon Linn.) cauleſcat, non ſufficere videtur ut diſtinguantur; ſæpe enim eodem modo ſpecimina occurrunt Phasci ſubulati vere acaulia, quæ tamen nemo ad diſtinctam ſpeciem retulerit. Sed ipſe cl. Schreberus agnoſcit: „ Phascum ſubulatum & cuspi„ datum, pro varietate ſoli natalis, magnitu„ dine & habitu admodum variare, ita ut ſæ„ pius novas ſpecies mentiantur ". Vid. *Obſſ. cit. p.* 9.

*65. PHASCUM cauleſcens, foliis oblongis piliferis erectis. *Schreb. de Phasco p.* 8. *tab. I. f.* 6. 7., *Spicil. p.* 74. *n.* 1029. *piliferum.*

Op eenige muren te Nykerk *op de* Veluwe.

Hæc a reliquis omnino diſtincta videtur ſpecies.

66. BUXBAUMIA aphylla, pedunculo elongato. *Syſt. veg.* 1188. 1. *aphylla.*

Primum legi rariorem hunc muſcum Aprili 1786, *in het* Puttenſche *boſch op de* Veluwe.

urnigerum. 67. POLYTRICHUM caule ramoſiſſimo, pedunculis axillaribus. *Syſt. veg.* 1192. 4.

By Elmerink *niet verre van* Deventer (Ehrhart).

fontanum. 68. MNIUM (caule ramoſo, capſulis ſubrotundis obliquis). *Syſt. veg.* 1193. 4.

By Harderwyk *aan de oorſprong van de hoge Sypel, en by* Arnhem *aan het begin van kleine beekjes.*

Pedunculi radicales perichætio manifeſto ſquamoſo, (quod etiam Dillenius *Hiſt. muſc. tab.* XLIV. *f.* 2. *d. e. f.* delineat), cincti ſunt. Raro caulis vere ſimplex cernitur, neque in omnibus geniculis inflexus.

paluſtre. 69. MNIUM caule dichotomo, foliis ſubulatis. *Syſt. veg.* 1193. 5.

Tuſſchen Heemze *en de* kleine Haar *in* Overysſel (Ehrhart).

annotinum. 70. MNIUM foliis ovatis acuminatis pellucidis, pedunculis ſubradicalibus, antheris nutantibus. *Syſt. veg.* 1193. 10.

By Harderwyk *aan den kant van ſlooten, en op vogtige plaatſen in de boſſchen.*

71. MNIUM calyptra villoſa. *Syſt. veg.* 1193. 16. *polytrichoides.*

α. capſulis ſubrotundis, foliis integerrimis.

In het Puttenſche *boſch.*
In de boſchen by het Loo (Ehrhart).

β. capſulis ſubcylindricis, foliis ſerrulatis.

In de boſchen by het Loo (Ehrhart).

Merito has varietates Linnæanas plurimi hodie ſpecie diſtinguunt, & Polytrichi generi utramque inferunt.

72. HYPNUM ſurculis vagis erectiuſculis, foliis ſecundis recurvatis. *Syſt. veg.* 1195. 11. *rugoſum.*

Habitat in Hollandia (Linnæus *Syſt. plant. t. IV. p.* 485).

73. HYPNUM ſurculis ſubproliferis plano pinnatis, cuſpidatis, pedunculis aggregatis. *Syſt. veg.* 1195. 18. *delicatulum.*

In de boſchen by het Loo (Ehrhart).

74. HYPNUM ſurculis vagis teretibus, foliis ovatis acutis patulis. *Syſt. veg.* 1195. 35. *curtipendulum.*

By de voorgaande (Ehrhart).

75. HYPNUM ſurculis vagis ramoſiſſimis, ramis filiformibus, antheris obliquis. *Syſt. veg.* 1195. 37. *filifolium.*

Boerhaavius indigenam eſſe notavit (*Ind. alt. horti Lugd. B. p.* 22. *n.* 42.).

muticum. *76. HYPNUM (*compreſſum*) ſurculis plano pinnatis, ramulis ſimplicibus proliferisque, pedunculis bipollices adæquantibus. *Necker Deliciæ Gallobelg. ſylv. t. II. p.* 477.
Hypnum cuſpidatum β. inerme. *Weis Plant. cryptog. fl. Götting. p.* 253., *Weber Spicil. fl. Gött. p.* 59.
Hypnum purum β. *Pollich. Plant. Palat. t. III. n.* 1044.
Hypnum (*compreſſum*) ſurculo erecto ramoſo, ramis baſi ſetiferis planis recurviusculis ſtipite triplo brevioribus. *Neck. Method. p.* 159.
Hypnum (*compreſſum*) ramis apice attenuatis, foliis ovato lanceolatis, ſetis elongatis, capſulis inclinatis, operculo conico. *Schreb. Spicil. p.* 96.
Hypnum ramis teretibus, foliis ovato lanceolatis, ſetis prælongis, capſula craſſa, operculo conico. *Haller Helv. n.* 1742.
Hypnum cupreſſiforme tenuius & compreſſius. *Dillen. Muſc.* XL. 47.
Muscus erectus, foliis anguſtis, caulibus appreſſis. *Vaillant Bot. Pariſ. p.* 139. *tab.* 29. *f.* 10. (opt.)

By Harderwyk *in de Zandſteeg, het Klaver-bosch en elders.*
Indigena etiam dicta planta a Boerhaavio. (*d. l. p.* 20. *n.* 10.)

Nomen triviale *compreſſi* minus convenit, quum

ſic facile cum H. compreſſo Linnæano confundatur.

*77. HYPNUM ſurculis ramoſiſſimis, ramis teretibus ſubulatis, capſulis erectis. *Necker Delic. p.* 475. *viviparum.*

Hypnum (*myurum*) ſurculo multifloro, ſuperne præprimis ramoſo, ramis recurvis rigidiuſculis, foliis ovatis acuminatis, capſulis lanceolatis erectis. *Pollich Palat. n.* 1054.

Hypnum myoſuroides γ. *craſſius. Weber Spicil. p.* 94.

Hypnum foliis ovato lanceolatis, ramis teretibus compreſſis. *Haller Helv. n.* 1754.

Hypnum myoſuroides craſſius, capſulis erectis *Dillen. Muſc.* XLI. 50.

Muſcus denticulatus minor noſtras ſericeus, capitulis Adianthi. *Vaill. Bot. tab.* 28. *f.* 4.

Aan de bomen op het Loo, *en aan zee-kant tusſchen* Harderwyk *en* Doornſpyk (Ehrhart).

Diſtinguunt Dillenius, Hallerus, Pollichius, Neckerus. Huic tamen aliter dein viſum eſt, dixitque varietatem ſpeciei affinem Hypni myoſuroidis. Vid. *Method. muſc. p.* 183.

*78. HYPNUM ſurculis vagis procumbentibus, foliis ovatis lanceolatis ſubulatis ſtriatis, capſulis obliquis. *Hudſon Flor. Angl. p.* 421., *Schreber Spicil. p.* 98. *luteſcens.*

Hypnum (*ramoſum*) ſurculis ramisque ſparſis, foliis ovatis obtuſis, antheris ſubcernuis. *Neck. Delic. p.* 484.

Hypnum ſericeum β. *prælongum. Weis Cryptog. p.* 255.

Hypnum ſtrigoſum β. *ramoſum. Neck. Method. p.* 180.

Hypnum myoſuroides δ. *prælongum. Weber Spicil. p.* 94.

Hypnum caulibus teretibus, foliis pilo terminatis, capſulis obliquis ariſtatis. *Haller Helv. n.* 1753.

Hypnum ſericeum, ſurculis longioribus & rectioribus, capſulis incurvis. *Dillen. Muſc.* XLII. 60.

By de voorgaande (Ehrhart).
Aan de bomen in de Haarlemmer Hout.

nitens. *79. HYPNUM ramis breviſſimis, foliis lanceolatis ſubulatis nitentibus. *Linn. fil. Meth. muſc. p.* 34., *Syſt. veg.* 1195. 50.

Hypnum (*trichodes*) ramis erectiusculis approximatis apice ſetiferis. *Necker Delic. p.* 483.

Hypnum (*trichodes*) ſurculo erecto, ramis approximatis, ſeta terminatis, foliis lanceolatis ſtriatis, capitulis erectis. *Necker Meth. p.* 161.

Hypnum (*nitens*) ſurculis erectis, ramulis breviſſimis, foliis lanceolatis appreſſis ſtriatis, perichætiis longiſſimis, capſulis obliquis. *Schreber Spicil. p.* 92., *Weber Spicil. p.* 86.

Hypnum ramis compreſſis, foliis pilo ariſtatis nitentibus, capſulis erectis, operculis conicis. *Haller Helv. n.* 1784.
Hypnum paluſtre trichoides, ramulis crebris luteo & ruſo virentibus glabris. *Dillen. Muſc.* XXXIX. 37.

Aan de zee-kant tuſſchen Harderwyk *en* Doornſpyk (Ehrhart).

ALGÆ.

80. JUNGERMANNIA frondibus ſimpliciter pinnatis (baſi & medio floriferis), foliolis planis nudis (ovatis). *Syſt. veg.* 1196. 3. *viticuloſa.*

Op vogtige beſchaduwde plaatſen, onder andere mosſen, in het Puttenſche *boſch op de* Veluwe.

81. JUNGERMANNIA frondibus ſimpliciter pinnatis lanceolatis, apice floriferis, foliolis integerrimis. *Syſt. veg.* 1195. 5. *lanceolata.*

Aan de Vecht *by* Heemze (Ehrhart).

82. JUNGERMANNIA frondibus ſimpliciter pinnatis, apice floriferis; foliolis bidentatis. *Syſt. veg.* 1196. 6. *bidentata.*

By de voorgaande (Ehrhart).
By Harderwyk *aan de wallen der wegen, aan het eind van de hoge Sypel, op het Heere-pad, en elders.*

bicuspidata. 83. JUNGERMANNIA frondibus ſimpliciter pinnatis, medio floriferis, foliolis bidentatis. *Syſt. veg.* 1196. 7.

By de vorigen (Ehrhart).

Huc pertinere videtur *Hall. Hiſt. ſtirp. Helv. n.* 1865.

quinquedentata. 84. JUNGERMANNIA frondibus pinnatis ramoſis, apice floriferis, foliolis quinquedentatis *Syſt. veg.* 1196. 8.

By de vorigen (Ehrhart).
In het Puttenſche *boſch, aan de wortels van bomen.*

Cl. Necker recte ad hanc ſpeciem retulit ſynon. *Halleri Helv. n.* 1866, invito tamen Webero; Hallerus enim, nec male, ut videtur, Jungermanniam quinquedentatam & trilobatam conjunxit.

undulata. 85. JUNGERMANNIA frondibus ſupra bipinnatis, apice floriferis, foliolis ſubrotundis integerrimis undulatis. *Syſt. veg.* 1196. 9.

By de vorigen (Ehrhart).

nemoroſa. 86. JUNGERMANNIA frondibus ſupra bipinnatis, apice floriferis, foliolis ciliatis. *Syſt. veg.* 1196. 18.

Op de heide, en in de boſſchen op beſchaduwde plaatſen, by Harderwyk.

Granula illa rubra, caliculo terminali quaſi inclu-

ſa, Webero obſervata, etiam mihi ſæpius videre contigit.

87. JUNGERMANNIA frondibus ſupra bipinnatis, foliolis crenulatis imbricatis rotundis. *Syſt. veg.* 1196. 11. *reſupinata.*

In het Elſpeeter *bosch op de* Veluwe.

88. JUNGERMANNIA frondibus ſubtus bipinnatis, foliolis quadratis obſolete trilobis. *Syſt. veg.* 1196. 13 *trilobata.*

In het Puttenſche *bosch; en aan het Heerepad by* Harderwyk.

*89. JUNGERMANNIA ſurculis erectiuſculis conſertis, foliis ovatis imbricatis ſubbifidis ciliatis. *Linn. fil. Method. musc. p.* 35., *Syſt. veg.* 1196. 23. *pulcherrima.*

Jungermannia pulcherrima. *Weber Spicil. p.* 150., *Dickſon Faſcic. plantar. cryptog. Brittann. p.* 7.

Jungermannia (*ciliaris*) ſurculis repentibus, foliolis duplicato imbricatis, inferne auriculatis ciliatis? *Linn. Flor. Suec. n.* 1044., *Spec. plant. t. II. p.* 1601., *Pollich Palat. n.* 1073., *Leers Flor. Herb. n.* 907.

Jungermannia (*ciliaris*) ſurculis repentibus pinnatis impubibus, foliis bifidis punctatis ciliatis, ſtipulis nullis, amphigaſtriis bifidis ciliatis, periſphæriis punctatis nudis. *Ehrhart Hann. mag. d. l.*, & *Beitr. z. naturk. II th. ſ.* 149.

Lichenaſtrum ſcorpioides pulchrum villoſum. *Dillen. Muſc.* LXIX. 3.

By Heemze *aan de Vecht* (Ehrhart).

Non confundenda cum Jungerm. ciliari Linn. & Gorteri (*Flor.* VII *prov. n.* 932.), quam Ehrhartus d. l., neſcio quare, vocat Jungerm. Tomentellam.

pinguis. 90. JUNGERMANNIA acaulis, fronde oblonga ſinuata pingui. *Syſt. veg.* 1196. 30.

Op vogtige lage plaatſen van heide-velden, als aan het eind van de hoge Sypel by Harderwyk.

Blaſiæ affinis.

cruciata. 91. MARCHANTIA calyce communi quadripartito, laciniis tubuloſis. *Syſt. veg.* 1198. 3.

„ In Belgio, juxta foſſam Lugdunenſem, intra primum lapidem ab urbe (Harlemo), vidi." Linnæus *Hort. Cliff. p.* 477.

puſilla. 92. BLASIA. *Syſt. veg.* 1199. 1.

Aan het eind van de hoge Sypel, voor aan de Elſpeeter *weg, aan het eind van de Zandſteeg, en op diergelyke vogtige plaatſen by* Harderwyk.

cryſtallina. 93. RICCIA frondibus ſuperficie papilloſis. *Syſt. veg.* 1200. 1.

By Harderwyk *aan het eind van de hoge Sypel.*

94. RICCIA frondibus glabris canaliculatis bilobis obtuſis. *Syſt. veg.* 1200. 2. *glauca.*

By de voorgaande, ook op braakliggende bouwlanden aan den Enck en de Zandſteeg, by Harderwyk.

95. RICCIA frondibus obcordatis ciliatis. *Syſt. veg.* 1200. 3. *natans.*

In de ſlooten onder het kroos (Lemna) *by* Elburg.

96. ANTHOCEROS frondibus indiviſis ſinuatis punctatis. *Syſt. veg.* 1201. 1. *punctatus.*

Niet zeldzaam by Harderwyk, *op dezelfde plaatſen als de* Riccia cryſtallina *en* glauca.

97. LICHEN leproſus viridis, margine tuberculisque atris. *Syſt. veg.* 1202. 3. *atrovirens.*

Op de ſteenen langs de zee-dyk by Nykerk *op de* Veluwe.

98. LICHEN leproſo farinaceus, peltis ſtipitatis ſubgloboſis. *Syſt. veg.* 1202. 4. *byſſoides.*

Tuſſchen Zwolle *en de* kleine Haar (Ehrhart).

Non differre ab hac ſpecie videtur Lichen fungi-

formis Scopolii, *Fl. Carn. n.* 1364. & *weber?*, *Spicil. p.* 896.

pertuſus. 99. LICHEN leproſus, verrucis ſubteſſelatis lævigatis pertuſis, poro uno alterove cylindrico. *Syſt. veg.* 1202. 7.

Vry gemeen aan de beuke- en ſommige andere bomen by Harderwyk, *het* Loo, Arnhem *en* Doreweerd.

Weigelius & Weberus hunc ad novum Sphæriæ genus retulerunt. Monuit autem jam Dillenius, hanc ſpeciem non recte ad ſuum Lichenoïdis genus referri, *Hiſt. muſc. p.* 128.

atro-albus. 100. LICHEN leproſus niger, tuberculis atro alboque mixtis. *Syſt. veg.* 1202. 14.

Op keiſteenen op de heide by Doreweerd.

In noſtris certe ſpeciminibus color ater cruſtam conſtituit.

carpineus. 101. LICHEN leproſus cinereus, tuberculis albidis rugoſis. *Syſt. veg.* 1202. 19.

Aan de bomen by Harderwyk *en het* Loo (Ehrhart).

Ex his locis natalibus ſuſpicor, cl. Ehrhartum hunc cum Lichene pertuſo confudiſſe, quod etiam Neckerus fecit.

corallinus. 102. LICHEN leproſus ramoſus teres faſcicula-

tus faſtigiatus confertiſſimus albus. *Syſt. veg.* 1202. 20.

Op de ſteenen langs de zee-dyk by Nykerk (Ehrhart).

*103. LICHEN leproſus, cruſta cinerea tenui, tuberculis fuſcis planis, adultioribus convexis. *Weber Spicil. p.* 188. *cinereo fuſcus.*
Lichen cruſta tenuiſſima cinerea, ſcutellis fuſcis. *Haller Helv. n.* 2069.

Aan de bomen by het Loo, *en* Oldebroek *op de* Veluwe (Ehrhart).

*104. LICHEN cruſtaceus farinaceus obſcure flaveſcens, tuberculis rubris immerſis. *ochroleucus.*
Lichen (*ochroleucus*) rugoſus obſcure flaveſcens, ſcutellis rubris planiuſculis. *Necker Method. p.* 52.
Lichen (*Hæmatomma*) cruſtaceus farinaceus palleſcente albidus, ſcutellis ſanguineis, junioribus concavis, adultioribus convexis, margine granulato craſſiuſculo, cruſtæ coloris. *Ehrhart Hannov. magaz.* 1786. *p.* 285, *Beiträge z. naturk. II. th. ſ.* 158.
Lichen (*coccineus*) cruſtaceus farinaceus ex viridi ſulphureus, tuberculis immerſis ruberrimis. *Dickſon Faſcic. plant. cryptog. Brit. p.* 8. *tab. II. f.* 1.

Huc etiam pertinere omnino videtur Lichen (*cruentus*) *Weber Spic. p.* 232. *tab.* 1.

Lichen cruſtaceus tartareus glaucus, ſcutis difformibus planis ruberrimis. *Haller Helv. n.* 2050.

Op de ſteenen aan de zee-dyk by Nykerk.

tartareus. 105. LICHEN cruſtaceus ex albo vireſcens, ſcutellis flaveſcentibus, margine albo. *Syſt. veg.* 1202. 25.

By het Loo (Ehrhart).

Parellus. 106. LICHEN cruſtaceus albus, peltis concavis obtuſis pallidis. *Syſt. veg.* 1202. 32.

Op de ſteenen langs de zee-dyk by Nykerk (Ehrhart).

ater. *107. LICHEN cruſtaceus albicans, ſcutellis rugoſis nigris. *Hudſon. Flor. Angl. p.* 445. *Schreber Spicil. p.* 132.

Lichen (*nigricans*) cruſtaceus albicans, ſcutellis atris, margine cinereo lævi. *Necker Delic. p.* 504.

Lichen *ſubfuſcus* α. *ater. Weis. Plant. cryptog. p.* 49.

Lichen cruſta glauca verrucoſa tenace. *Haller Helv. n.* 2056?

Lichenoides cruſtaceum & leproſum, ſcutellis nigricantibus majoribus & minoribus. *Dillen. Muſc.* XVIII. 15.

Op ſteenen en muren op verſcheide plaatſen, by Harderwyk *en* Nykerk.

108. Lichen imbricatus, foliolis obſolete multifidis lævibus albidis centrifugis, ſcutellis rufo-fuſcis. *Syſt. veg.* 1202. 34. *centrifugus.*

Op de ſteenen aan de zee-dyk by Nykerk.

109. Lichen imbricatus, foliis lobatis truncatis crenatis atroviridibus, ſcutellis concoloribus. *Syſt. veg.* 1202. 40. *criſpus.*

Op de ſteenen langs de zee by Harderwyk; *op ſommige muren te* Leyden *en* Haarlem.

*110. Lichen imbricatus, foliolis oblongis obtuſe multifidis, ſcutellis ſubfuſcis. *Necker Delic. t.* II. *p.* 509. *orbicularis.*

Lichen (*orbicularis*) fronde germinante deformi ſcutellifera ſubrotunda, primordialibus farinoſis. *Necker Meth. p.* 88.

Lichen (*pulverulentus*) imbricatus, foliolis lobatis crenatis obtuſis viridibus polline conſperſis, ſcutellis nigris margine crenatis. *Schreber Spicil. p.* 128., *Hagen Hiſtor. Lich. p.* 66. *tab.* II. *f.* 8.

Lichen fronde cinerea profunde laciniata, rotunde lobata, ſcutellis nigris, *Haller Helv. n.* 2016.

Lichenoides glaucum orbiculare, ſegmentis latioribus, ſcutellis nigris. *Dillen. Muſc.* XXIV. 71.

Aan de wilge-bomen by Harderwyk, *en in de* Haarlemmer Hout.

Aan de bomen tusſchen Harderwyk *en* Doornſpyk, *en tusſchen* Utrecht *en* Amersfoort (Ehrhart).

pullus. *111. LICHEN imbricatus, foliolis nitidis lobatis, ſcutellis margine lævibus. *Necker Delic. t.* II. *p.* 510.

Lichen (*pullus*) fronde lævi ſcutellifera germinante diſtorta, primordialibus granuloſis. *Necker Meth. p.* 94.

Lichen (*pullus*) imbricatus, foliolis lobatis olivaceis, ſcutellis integerrimis. *Schreber Spicil. p.* 131.

Lichen fronde ſemipinnata rotunde lobata olivacea, ſcutellis lævibus. *Haller Helv. n.* 2013.

Lichenoides olivaceum, ſcutellis lævibus. *Dillen.* XXIV. 77.

Lichen cruſtæ modo arboribus adcreſcens pullus. *Boerh. Ind. alt. hort. L. B. part. I. p.* 16.

Boerhaavius l. c. indigenam eſſe notavit.

Acetabulum. *112. LICHEN imbricatus, foliolis obtuſis, ſcutellis folio concoloribus ſubtus rugoſis. *Necker Delic. t. II. p.* 5.

Lichen (*Acetabulum*) fronde ſuborbiculata luteo vireſcente lævi, ſcutellis folio concoloribus ſubtus rugoſis. *Necker Meth. p.* 94.

Lichenoides acetabulis cutaneis & rugoſis. *Dillen. Muſc.* XXIV. 79.

Lichen pulmonarius cinereus, ſive arboreus

e cinereo viridis. *Vaillant. Bot. Pariſ. tab.* 21. *f.* 13.

Aan de bomen tusſchen Utrecht *en* Amersfoort, *en by* Zwol (Ehrhart).

*113. LICHEN foliaceus gelatinoſus ſubrotundus lobatus rugoſus atrovirens, ſcutellis confertis rufis. *Hudſon Fl. Angl. p.* 450., *Linn. fil. Suppl. Plant. p.* 451., *Syſt. veg.* 1262. 72. *nigreſcens.*

Lichen (*criſtatus*) foliaceus gelatinoſus membranaceus lobatus, ſcutellis concavis criſtatis rubris. *Scopoli Flor. Carniol. n.* 1410.

Lichen (*Lactuca*) gelatinoſus membranaceus exaſperatus convolutus atroviridis, ſcutellis rubris. *Haller. Helv. n.* 2037., *Weber Spicil. p.* 252.

Lichen pulmonarius membranaceus gelatinoſus pullus, in ſegmenta latiora diviſus, receptaculis florum exiguis obſcure rubris numeroſiſſimis. *Michel. Gen. plant. p.* 87., *Meeſe Flor. Friſ. n.* 492. †.

Lichenoides gelatinoſum membranaceum tenue nigricans. *Dillen. Muſc.* XIX. 20.

Op de bast van ypen-bomen te Hytzum *in* Vriesland (Meeſe l. c.).

Aan verſcheide bomen, vooral ypen, by Harderwyk *en* Elburg.

*114. LICHEN foliaceus laciniatus albus, laciniis ſuberectis obtuſis piloſis, ſcutellis *tenellus.*

ſeſſilibus. *Scopoli Flor. Carn.* ed. 1. p. 110., ed. 2. n. 1406., *Hagen Hiſt. Lich.* p. 80.
Lichen *hiſpidus. Schreber Spicil. p.* 126.
Lichen *ciliaris* β. *albidus. Weis Plant. cryptog. p.* 63., *Necker Meth. p.* 102.
Lichen fronde profunde laciniata ſemitubuloſa ciliata. *Haller Helv. n.* 2019.
Lichenoides hiſpidum minus & tenerius, ſcutellis nigris. *Dillen. Muſc.* xx. 46.
Lichen cinereus arboreus, marginibus fimbriatis. *Vaillant. Botan. Pariſ. tab.* 20. *f.* 4. *a. b.*

By Arnhem, Harderwyk, *het* Loo, Amersfoort, Haarlem, Leyden, *en elders, op de bast van de ſleedoorn, wilg, denne en andere bomen.*

Eſt omnino ſpecies a L. ciliari diſtincta.

aphtoſus. 115. Lichen coriaceus repens lobatus obtuſius planus, verrucis ſparſis, pelta marginali adſcendente. *Syſt. veg.* 1202. 76.

In het denne-boſch op Staverden *op de* Veluwe.

perlatus. 116. Lichen coriaceus repens lobatus glaber, ſubtus ater, ſcutellis pedunculatis integris. *Syſt. veg.* 1202. 82.

Aan de baſt der bomen by Harderwyk, *aan de weg naar* Elburg.

*117. LICHEN foliis adſcendentibus multifido *foliaceus.*
laciniatis, ſubtus niveis, ſcyphiferis, ſcyphulis conicis breviſſimis. *Hudſon Flor. Angl. p.* 457.
Lichen qui Muſcofungus terreſtris minor crispus &c. *Moriſoni. Boerh. Ind. p.* 17. *n.* 18.

Boerhaavius d. l. indigenam eſſe ſignificat.

118. LICHEN fruticuloſus ſolidus, tectus folio- *paſchalis.*
lis cruſtaceis. *Syſt. veg.* 1202. 111.

Op hoge ſchrale heide-velden van de Veluwe, *by* Harderwyk, Elſpeet, *en* Putten.
Tuſſchen Zwol *en de* kleine Haar (Ehrhart).

*119. LICHEN fruticuloſus ramoſus nudus, cau- *ſpinoſus.*
le retrorſum aculeato, ramulis acutis tuberculatisque. *Necker Delic. p.* 521., *Hagen Hiſt. p.* 126. *tab.* 2. *f.* 11.
Lichen (*ſpinoſus*) fronde tereti ramoſa retrorſum aculeata, ramulis acutis tuberculatisque. *Necker Meth. p.* 64.
Lichen (*ſpinoſus*) fruticuloſus tubuloſus ramoſiſſimus ſpinoſus, ramulis tuberculatis ſubdigitatis. *Oeder Enum. plant. flor. Dan. p.* 29., *Hudſon Fl. Angl. p.* 459.
Lichen fruticoſus vage ramoſus folioſus, extremis ramis palmatis fungiferis. *Haller Helv. n.* 1952.
Coralloides ſparſum, caulibus tortuoſis & ſpinoſis. *Dillen. Musc.* XVI. 25.

Op eenige riet-daken in Veldwyk *by* Harderwyk.

aculeatus. *120. LICHEN foliaceus diffuſus compreſſus ramoſiſſimus, ramulis furcatis ſpinuloſis. *Schreber Spicil. p.* 125., *Weber Spicil. p.* 207.
Lichen fruticoſus durus caſtaneus, ſurculis ſpinoſis. *Haller. Helv. n.* 1965.
Coralloides fruticuli ſpecie fuſcum ſpinoſum. *Dillen. Muſc.* XVII. 31.
Coralloides &c. *Boerh. Ind. t. I. p.* 19. *n.* 4.

Op de heide by Harderwyk, *en op de duinen by* Haarlem.
Boerhaavius d. l. *indigenam eſſe ſignificavit.*

Papillaria. *121. LICHEN fruticuloſus fiſtuloſus aphyllus albidus, ramis pauciſſimis obtuſis breviſſimis, tuberculis terminalibus carneis. *Ehrhart Hannov. magaz.* 1783. *ſ.* 218, *Beiträge II. b. ſ.* 105., *Dickſon. Faſcic. p.* 13.
Lichen *fragilis α. minimus. Weber Spicil. p.* 206.
Lichen caule fruticoſo ramoſo erecto denſiſſime cæſpitoſo. *Hall. Helv. n.* 1962.
Coralloides minimum fragile madreporæ inſtar naſcens. *Dillen. Muſc.* XVI. 28.

Op de heide by Voorthuizen *aan den weg naar* Appeldoorn (Ehrhart.)

*122. LICHEN fruticuloſus ramoſus tubuloſus, ramis erectis furcatis. *Hudſon Flor. p.* 458., *Oeder Enum. p.* 29. *furcatus.*
Lichen caule fruticoſo ſubfolioſo, ramis adſcendentibus repetito bifurcatis punctiferis. *Haller Helv. n.* 1954.
Dillen. Muſc. XVI. 27.

Op de heide by Harderwyk.
In Vriesland (Meeſe *Flor. Friſ. n.* 502 † *α.*).

*123. VALSA (*corticalis*). *Scopoli Flor. Carn. n.* 1416. *corticalis.*
Lichen - Agaricus ceſpitoſus acaulis nigricans, ſub cute Anagyridis non fœtidæ erumpens. *Michel. Gen. p.* 105. *tab.* 54. *f.* 5., *Meeſe Flor. Friſ. n.* 477., *Gorter Flor.* VII *prov., plant. dub. n.* 1081.

Aan de ſtammen van zware eſſchen - bomen in Vriesland (Meeſe l. c.).

Lichenoides tuberculoſum compreſſum nigrum, lignis putridis adnaſcens, Dillenii, quod huc refert Scopolius, potius ad Lycoperdon varioloſum Linn. pertinere videtur.

124. TREMELLA erecta plana, margine criſpo lacinulato. *Syſt. veg.* 1204. 5. *lichenoides.*

Onder andere mosſen op de vogtige heidevelden van de Veluwe.
Indigenam eſſe quoque notavit Boerhaavius *Ind. horti Lugdb. t. I. p.* 17. *n.* 19.

boreus. 125. FUCUS fronde filiformi compreſſa dichotoma undique utrinque tuberculata. *Syſt. veg.* 1205. 20.

Aan het zee-ſtrand by de Helder, Katwyk *en* Scheveningen.

digitatus. 126. FUCUS fronde palmata, foliolis enſiformibus, ſtirpe tereti. *Syſt. veg.* 1205. 37.

Aan het zee-ſtrand by Roptazyl *in* Vriesland (Meeſe *Beſchryving en afbeelding van eene zonderlinge zee-plant* &c. gevoegd agter de *Opheldering van de* XIX *claſſe van de* Genera plantarum *van* Linnæus).

umbilicalis. 127. ULVA plana orbicularis ſeſſilis peltata coriacea. *Syſt. veg.* 1206. 2.

Aan het zee-ſtrand by de Helder.

reticulata. 828. CONFERVA filamentis reticulato coadunatis. *Syſt. veg.* 1207. 11.

By Harderwyk *in de Wei-beek, en te* Velp *in de graft van de Pastory.*

gelatinoſa. 129. CONFERVA filis ramoſis moniliformibus, articulis globoſis gelatinoſis. *Syſt. veg.* 1207. 13.

Aan houte palen in de Hierder-*beek op den* Esſenburg *by* Harderwyk.

Recte aſſeruit cl. Weis, hanc plantam male ad genus Conferva a Linnæo relatam eſſe. Sed neque præcedens, neque variæ ſpecies aliæ, uno eodemque Confervæ genere contineri commode queunt.

130. BYSSUS pulverulenta cinerea rupes operiens. *Syſt. veg.* 1208. 9. *ſaxatilis.*

Veel aan oude ſteenen en muren.

F U N G I.

131. AGARICUS ſtipitatus, pileo plano carneo lacteſcente, lamellis rufis, ſtipite longo carneo. *Syſt. veg.* 1209. 7. *lactifluus.*

In de boſchen by Harderwyk.

*132. AGARICUS pileo fuſco murino ſpadiceo cinereo, verrucis & lamellis albis, annulo magno, tubere craſſo. *Scopoli Flor. Carn. tom. II. n.* 1461. *puſtulatus.*

Agaricus caulefcens, pileo convexo cinereo, verrucis lamellisque albis, ſtipite baſi craſſiuſculo. *Linn. Flor. Suec. n.* 1236.

Amanita petiolo procero fiſtuloſo annulato, pileolo plano ſtriato verrucoſo ſordido; lamellis albis. *Haller. Helv. n.* 2397.

Agaricus *&c. Schaeffer Fung. tab.* 90.

Agaricus ampliſſima volva exceptus, pileolo plano ſpadiceo verrucoſo in margine ſtriato, lamellis candidis, petiolo an-

nulato & fiſtuloſo, radice tuberoſa. *Gleditsch Fung. p.* 85. *c.*
Fungus puſtulatus. *Sterbeek Campernoellen p.* 206. *tab.* 20. *k.*

By Harderwyk *en* Putten *in de boſchen.*

luteus. 133. BOLETUS ſtipitatus, pileo pulvinato ſubviſcido, poris rotundatis convexis flaviſſimis, ſtipite albo. *Syſt. veg.* 1210. 16.

Op verſcheidene plaatſen in de boſchen by Harderwyk.

bovinus. 134. BOLETUS ſtipitatus, pileo glabro pulvinato marginato, poris compoſitis acutis, porulis angulatis brevioribus. *Syſt. veg.* 1210. 17.

By de voorgaande, doch menigvuldiger.

Plures hujus apud nos occurrunt varietates.

imbricatum. 135. HYDNUM acaule arcuato rugoſum tomentoſum. *Syſt. veg.* 1112. 6.

Aan neergehouwene boomen te Putten *op de* Veluwe.
In ons land groeiende gevonden (Houttuyn Natuurl. hiſt. II deel XIV ſt. bl. 634.)

pineti. 136. HELVELLA acaulis. *Syſt. veg.* 1214. 2.
In het boſch van Vanenburg *op de* Veluwe.

137. CLAVARIA clavæformis ſimpliciſſima. *Syſt. veg.* 1216. 1. *piſtillaris.*

Aan het eind van de hoge Sypel, en op de agterſte Stads-weide by Harderwyk.

138. CLAVARIA clavata integerrima compreſſa obtuſa. *Syſt. veg.* 1216. 5. *ophioglosſoides.*

Aan het eind van de Zandſteeg, en op andere vogtige plaatſen, op de heide by Harderwyk.

139. LYCOPERDON paraſiticum ſubrotundum truncatum. *Syſt. veg.* 1217. 14. *truncatum.*

In de bosſchen van het Loo (Ehrhart).

* * *
* *
*

PLANTÆ DUBIÆ, QUARUMQUE HABITATIO IN BELGIO INCERTA VIDETUR.

fruticoſa. 140. SALICORNIA caule erecto fruticoſo. *Syſt. veg.* 10. 2.

Inter indigenas Belgii ſtirpes numeratur a Linnæo (*Flora Belgica in Amœn. acad. vol.* VI. *p.* 44.). Vix tamen crediderim, plantam hyemes noſtras ægre ferentem, in patria noſtra vere indigenam reperiri.

latifolia. 141. VERONICA racemis lateralibus, foliis cordatis rugoſis dentatis, caule ſtricto. *Syſt. veg.* 25. 30.

Op het kerk-hof te Donjum, *en in moes-hoven tusſchen de vruchten, ook op akkers met bomen beplant in kweekeryen* (Meeſe *Flor. Friſ. n.* 12.).

Videtur vir induſtrius hanc cum Veronica Chamædry confudiſſe. Planta enim, hucdum non niſi in Helvetia, Auſtria & Bithynia viſa, vix adeo vulgaris in Friſia eſſe poteſt.

142. GRAMEN paniculatum alpinum latifolium, panicula miliacea ſparſa. *Scheuchzer Agroſtogr. p.* 134.
Milium *confertum. Linn.*

„ Cum hoc conferri meretur gramen, quod

„ menſe majo copioſe creſcit in nemore Ha-
„ gæ Comitum adjacente." Scheuchzer l. c.

143. LONICERA floribus verticillatis terminalibus ſeſſilibus, foliis ſummis connato perfoliatis. *Syſt. veg.* 233. 8. *Caprifolium.*

In Vriesland, *op veele plaatſen in de Wouden in bosſchen en wildernisſen* (Meeſe *Flor. Friſ. n.* 96).

Loniceram Periclymenum intellexiſſe videtur Meeſius.

144. ERICA antheris ariſtatis, corollis campanulatis, ſtigmate exſerto peltato, foliis ternis. *Syſt. veg.* 484. 14. *ſcoparia.*

Linnæus inter ſtirpes Belgii noſtri indigenas recenſet (*Flora Belgica*, *Amœn. acad. l. c. p.* 52). Sed videtur E. Tetralicem voluiſſe.

145. RANUNCULUS (*Philonotis*) radice faſciculata, herba piloſa, caule erecto ramoſo, foliis ternatis, foliolis trilobis, lobis crenato inciſis, apicibus puncto albo terminatis, pedunculis ſulcatis, calyce reflexo, fructu globoſo, ſeminibus compresſis acuminatis. *Ehrhart Hannov. Magaz.* 1783. *ſ.* 270.

Aan zee-kant tusſchen Harderwyk *en* Doornſpyk (Ehrhart). Quo tamen loco ipſe non

alias Ranunculi ſpecies, præter repentem, acrem & ſceleratum inveni.

Ranunculus Sardous Crantzii, quem huc refert Ehrhartus, alia planta eſſe videtur.

146. ORCHIS batavica ſexta. *Cluſius Rarior. plant. hiſt. p.* 268.

„ Rara inventu creſcit in marinis aggeribus —; interdum etiam reperitur circa Hagam Hollandiæ" (Cluſius l. c.).

147. CAREX ſpicis femineis pedunculatis laxis, maſculina erecta, fulcris petiolorum aphyllis ſpathæformibus. *Linn. Hort. Cliff. p.* 439. *n.* 7.

Creſcit in nemoribus Belgii rarius (Linn. l. c.).

Ceterach. 148. ASPLENIUM frondibus pinnatifidis, lobis alternis confluentibus obtuſis. *Syſt. veg.* 1178. 9.

Indigenam ſignificavit Boerhaavius (*Ind. alt. t. I. p.* 25.). Vix autem veriſimile, filicem hanc, quæ ob frigoris impatientiam in hybernaculis noſtris aſſervari ſolet, ſponte in Belgio creſcere.

149. LICHEN, qui muſco-fungus lichenoides arborum hybernicus ſcutellatus Moriſoni. *Boerh. Ind. alt. t. I. p.* 17. *n.* 20†.

Huc pertinet *Dillen. Muſc. xxv.* 98, qui eſt *Haller Helv. n.* 2002.

Boerhaavius d. l. indigenam eſſe ſignificat.

150. LICHEN fruticuloſus ſolidus aphyllus ſubramoſus, tuberculis alternis. *Syſt. veg.* 1202. 115. *Roccella.*

Coralloides n. 3†. *Boerh. Ind. alt. n.* 3. *p.* 19.

Ex inſulis Archipelagi & Canariis ad uſus tinctorios afferri ſolet. Boerhaavius d. l. Belgii etiam indigenam eſſe notat; de quo tamen vehementer dubitaverim. Pluresque alias ſtirpes, gramina imprimis & cryptogamicas pro indigenis idem vir ſummus recenſet, quas vix credas revera in Belgio noſtro reperiri. Videtur autem Boerhaavius ſtirpium exoticarum notitia multo magis imbutus fuiſſe, quam minimarum & difficilioris indaginis indigenarum; (qua de re conferri merentur, quæ Hallerus in *præf.* ad *Agroſtographiam Scheuchzerianam* de litterario quodam inter Boerhaavium & Scheuchzerum duello narrat); quod quidem, quum etiam hodie, poſt illuſtratas, a Scheuchzero Graminum, a Dillenio Muſcorum & Algarum, familias, de multis botanicis nimis verum ſit, Boerhaavio ſane, eximiis his ſubſidiis plane deſtituto, & maximo in reliquis viro, quivis facile condonaverit.

* * *
* *
*

VARIETATES IN FLORA VII PROVINCIARUM NON RECENSITÆ.

ERICA *vulgaris*, corollis albis.
Hier en daar op de heide-velden by Harderwyk.

SAPONARIA *officinalis*, floribus plenis.
In den Enck by Harderwyk.

ANEMONE *nemoroſa*, flore ex purpura rubente. *Boerh. Ind. alt. t. I. p.* 36. *n.* 2.
In het Haagſche *bosch* (Boerhaave l. c.).

ANEMONE *nemoroſa*, flore pallide purpuraſcente. *Boerh. l. c.*
Op dezelfde plaats (Boerhaave).

ANEMONE *nemoroſa*, flore pallide virideſcente. *Boerh. l. c.*
By de voorgaande (Boerhaave).

GLECOMA *hederacea*, antheris in tubo floris ſeſſilibus.
Gemeen in het begin van het voorjaar by Harderwyk.

Talia ſpecimina unice conſpexiſſe videntur ill. Hallerus, quum inter characteres Glecomæ ponat: „ Stamina breviſſima in tubo floris latentia " (*Hiſt. ſtirp. Helv. n.* 245.); & forte Scopolius, dum antherarum

ſitum cruciformem, ſatis cæterum manifeſtum, plane neget (*Flor. Carniol. t. I. n.* 730.). Tales quoque flores fefelliſſe Retzium videntur, dum dicat, Glecomam hederaceam primo vere plerumque deſtitui floribus masculinis (Vid. *Comm. Lipſ. de rebus &c. t. XXIV. p.* 675.). Quum autem tales flores quaſi-feminei primo tantum vere maxime frequentes obſerventur, haud alienum videtur ſtatuere, providam naturam ideo antheras in tubum corollæ recondidiſſe, ut, hac ratione, tenella illa generationis inſtrumenta adverſus aëris inclementiam defenderet.

THYMUS *Serpillum*, anguſtifolium glabrum. *Linn. varietas* ζ.
Op de heide-velden by Harderwyk.

PRUNELLA *vulgaris*, corollis albis.
Op Doreweerd.

PRUNELLA *vulgaris* (*grandiflora*), coerulea, magno flore. *Syſt. veg.* 735. 1α.
In den Enck by Harderwyk.

Hallerus & Pollichius pro diſtincta ſpecie deſcribunt. Videtur autem varietas tantum eſſe Prunellæ vulgaris; quamvis tamen ab hac, eodem forte jure, diſtingui posſet, ac P. laciniata, quam ipſe Linnæus ex vulgari ortam dicit.

PEDICULARIS *ſylvatica*, corollis albis.
Op de Gagel-kampen by Emaus *buiten* Harderwyk.

CARDAMINE *pratenſis*, floribus plenis.
Op vogtige weilanden aan de zee by Harderwyk.

Antirrhinum *Linaria*, floribus inferioribus perfectis, ſuperioribus monſtroſis Peloriæ.

Op een bouwland aan den Enck by Harderwyk, *en aan den weg even buiten* Naarden.

Flores, in plerisque mihi viſis ſpeciminibus, 4 vel 5 ſuperiores in Peloriam degeneraverant, reliquis Linariæ naturalibus; in nonnullis unicus tantum Peloriæ flos aderat. Ergo Peloria non eſt planta hybrida.

Flores inferiores Peloriæ, ſuperiores Linariæ, vidit cl. Kraſcheninikof. Vid. *Scopoli Fundam. botan.* p. 111.

Bryum *ſtriatum* ulophyllum, δ. *Linn.*

Weiſſia ulophylla. *Ehrhart Beiträge zur naturk.* I th. ſ. 191.

Aan de bomen by Harderwyk, Haarlem, Leyden. *en andere plaatſen.*

Bryum *exſtinctorium* majus, β. *Linn.*

Op den Esſenburg *by* Harderwyk.

Bryum *hypnoides* vireſcens, β. *Linn.*

Op de heide-velden by Harderwyk.

Lichen *islandicus* anguſtifolius, β. *Linn.*

Aan het zee-ſtrand tusſchen Harderwyk *en* Doornſpyk (Ehrhart).

Lichen *islandicus* tenuiſſimus, γ. *Linn.*

Op de heide-velden by Harderwyk.

INDEX.

A.

Agaricus lactifluus. pag. 65
puſtulatus. ibid.
Aira præcox. 17
Aliſma natans. 28
Anemone nemoroſa β, γ, δ. 72
Anethum graveolens. 24
Anthoceros punctatus. 53
Antirrhinum Linaria β. 74
Aſarum europæum. 31
Aſplenium Ceterach. 70
Atropa Belladonna. 22

B.

Blaſia puſilla. 52
Bryonia *dioica*. 40
Bryum exſtinctorium β. 74
hypnoides β. ibid.
ſtriatum δ. ibid.
Buxbaumia aphylla. 43
Byſſus ſaxatilis. 65

C.

Cardamine pratenſis β. 73
Carex *ſylvatica*. 40
. . . . 70
Ceraſtium aquaticum. 30
Chryſanthemum inodorum. 39
Chryſoſplenium oppoſitifolium. 29
Conferva gelatinoſa. pag. 64
reticulata. ibid.
Convallaria multiflora. 24
Crambe maritima. 35
Cratægus *monogyna*. 32
Cuſcuta Epithymum. 21

D.

Dianthus deltoides. 29

E.

Erica multiflora. 28
ſcoparia. 69
vulgaris β. 72
Euphorbia *campeſtris*. 31

F.

Feſtuca rubra. 18
Fragaria ſterilis. 33
Fucus digitatus. 64
loreus. ibid.

G.

Galium ſaxatile. 21
Gentiana Amarella. 22
filiformis. 23
Glecoma hederacea β. 72

H.

Helvella Pineti. 66
Holoſteum umbellatum. 20

Hordeum *maritimum.* pag. 18
ſecalinum. 19
Hypericum montanum. 38
pulchrum. bid.
Hypnum curtipendulum. 45
delicatulum. ibid.
filifolium. ibid.
luteſcens. 47
muticum. 46
nitens. 47
rugoſum. 45
viviparum. 47

I.

Inula Helenium. 39
Iſatis tinctoria. 35
Juncus *nemoroſus.* 26
Tenageia. 25
tenellus. ibid.
Jungermannia bicuſpidata. 50
bidentata. 49
lanceolata. ibid.
nemoroſa. 50
pinguis. 52
pulcherrima. 51
quinquedentata. 50
reſupinata. 51
trilobata. ibid.
undulata. 50
viticuloſa. 49

L.

Leontodon hirtum. 38
Lichen *Acetabulum.* pag. 58
aculeatus. 62
aphthoſus. 60
ater. 56
atroalbus. 54
atrovirens. 53
byſſoides. 53
carpineus. 54
centrifugus. 57
cinereofuſcus. 55
corallinus. 54
crispus. 57
foliaceus. 61
furcatus. 63
islandicus β. & γ. 74
nigreſcens. 59
ochroleucus. 55
orbicularis. 57
Papillaria. 62
Parellus. 56
paſchalis. 61
perlatus. 60
pertuſus. 54
pullus. 58
Roccella. 71
ſpinoſus. 61
tartareus. 56
tenellus. 59
. . . 70
Lonicera Caprifolium. 69

M.

Marchantia cruciata. 52

Mentha hirſuta. pag. 34
Milium confertum. 68
Mnium annotinum. 44
fontanum. ibid.
paluſtre. ibid.
polytrichoides α. & β. 45
Myagrum paniculatum. 35

O.

Ononis *ſpinoſa*. 36
Ophrys ſpiralis. 39
Orchis. 70

P.

Panicum viride. 17
Papaver dubium. 34
Pedicularis ſylvatica β. 73
Phalaris canarienſis. 16
Phascum *muticum*. 42
piliferum. 43
ſubulatum. 42
Piſum maritimum. 37
Poa *ſalina*. 17
Polygala amara. 36
Polygonum dumetorum. 28
Polytrichum urnigerum. 44
Potamogeton gramineum. 22
marinum. ibid.
Prunella vulgaris α. β. 73

R.

Ranunculus *Philonotis*. 69
Riccia cryſtallina. 52
Riccia glauca. pag. 53
natans. ibid.
Roſa rubiginoſa. 33
Rumex *Nemolapathum*. 27

S.

Salicornia fruticoſa. 68
Salix aurita. 41
incubacea. 42
repens. ibid.
triandra. 41
Saponaria vulgaris β. 72
Schoenus albus. 16
fuscus. ibid.
Sedum reflexum. 30
Sium anguſtifolium. 23
Spergula pentandra. 31
Stellaria *aquatica*. 29

T.

Thymus Serpillum β. 73
Tremella lichenoides. 63
Trifolium filiforme. 37
procumbens. ibid.

U.

Ulva umbilicalis. 64

V.

Valſa corticalis. 63
Veronica latifolia. 68
verna. 15

1449725

C O R R I G E N D A.

Præfat. pag. xi. not. lin. 4., leg. *Phytophylacium.*

pag. 17. lin. 27. *maritima*, leg. *ſalina.*